

รายงานผลการดำเนินงาน ตัวชี้วัดที่ 1.3
ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนการดำเนินงานเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ
ศูนย์อนามัยที่ 9 (ตุลาคม 2566 - กุมภาพันธ์ 2567) ปีงบประมาณ 2567

ระดับ 1 Assessment

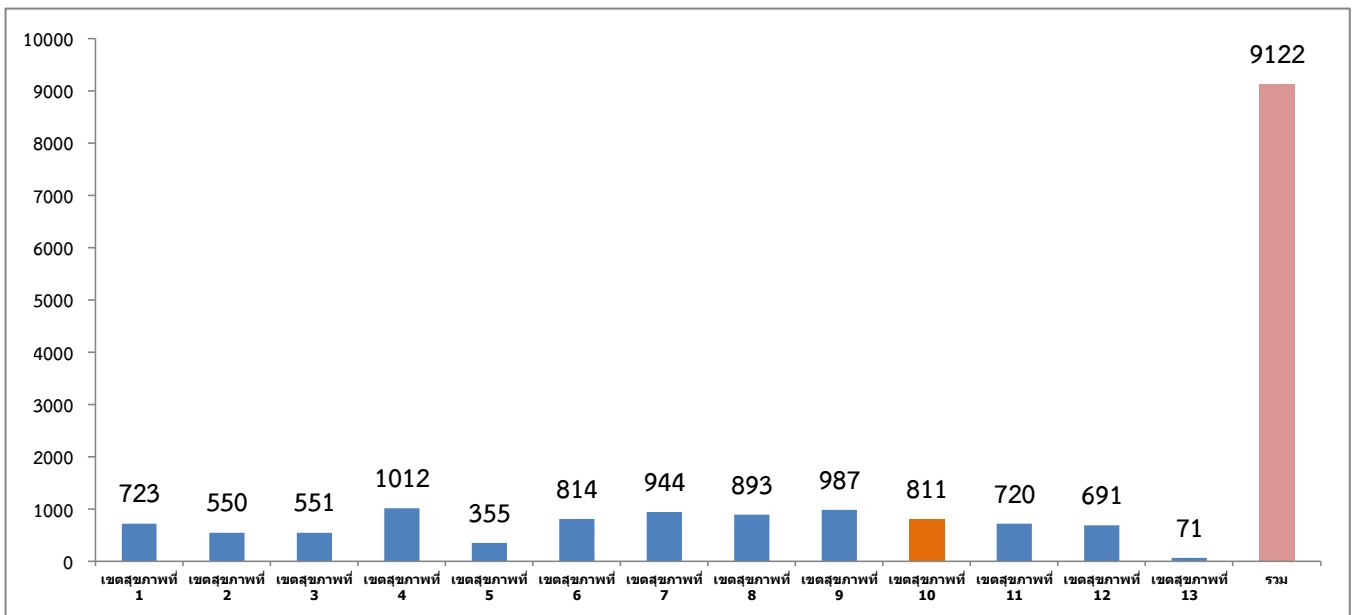
- มีบทวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด
- มีข้อมูลสารสนเทศและที่นำมาใช้

1. ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัดและความรู้ที่นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ (0.5)

1.1 มีระดับผลผลิต/ผลลัพธ์ระดับ C (Comparisons) การเปรียบเทียบ

1.1.1 จำนวนหน่วยบริการที่ลงทะเบียน พบว่า เขตสุขภาพที่ 10 มีหน่วยบริการที่ลงทะเบียนทั้งสิ้นจำนวน 826 แห่ง เมื่อเปรียบเทียบผลผลิต/ผลลัพธ์ระดับ (Comparisons) กับเขตสุขภาพพบว่า เขตสุขภาพที่ 10 อยู่ในลำดับที่ 6 ต่ำกว่าเขตสุขภาพที่ 4, 6, 7, 8, 9 และสูงกว่าเขตสุขภาพที่ 1, 2, 3, 5, 11, 12 และ 13 ดังแผนภูมิที่ 1

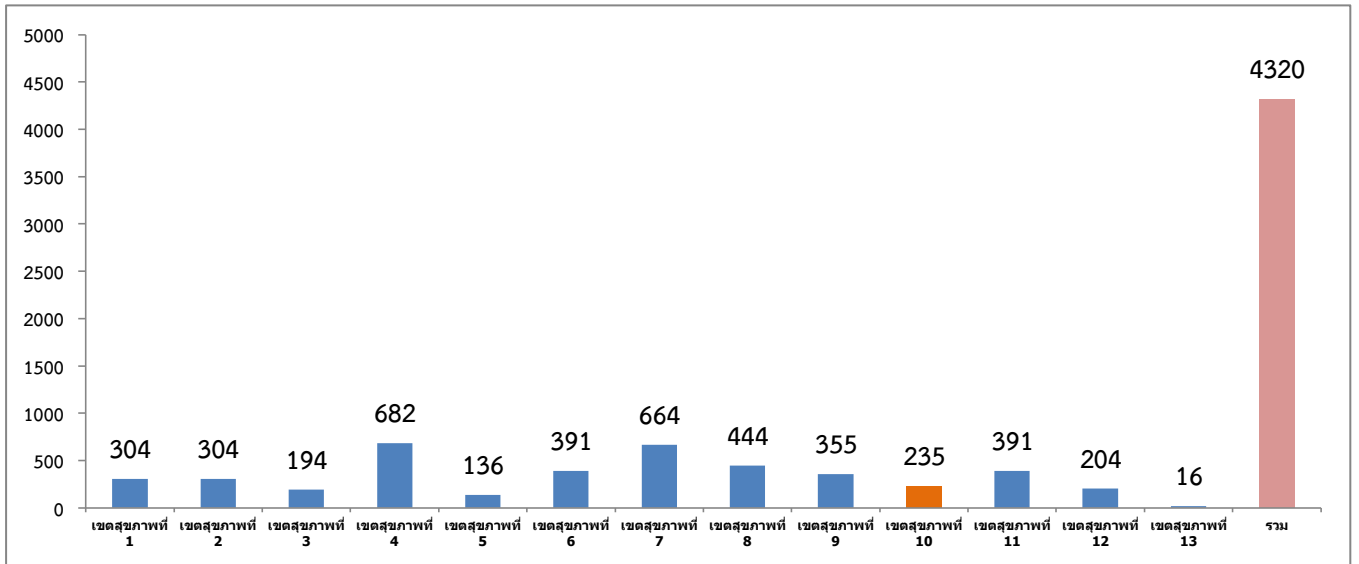
แผนภูมิที่ 1 จำนวนหน่วยบริการที่ลงทะเบียน เปรียบเทียบรายเขตสุขภาพ และประเทศ

ที่มา : ศูนย์รวมข้อมูลและกิจกรรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของประเทศไทย HLO/HLC Hub วันที่ 30 กันยายน 2566

1.1.2 จำนวนหน่วยบริการที่มีสถานะเป็น HLO พบว่า เขตสุขภาพที่ 10 มีหน่วยบริการที่มีสถานะเป็น HLO ทั้งสิ้น จำนวน 235 แห่ง เมื่อเปรียบเทียบผลผลิต/ผลลัพธ์ระดับ (Comparisons) กับเขตสุขภาพ พบว่า เขตสุขภาพที่ 10 อยู่ในลำดับที่ 9 ต่ำกว่าเขตสุขภาพที่ 1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 11 และสูงกว่าเขตสุขภาพที่ 3, 5, 12 และ 13 ดังแผนภูมิที่ 2

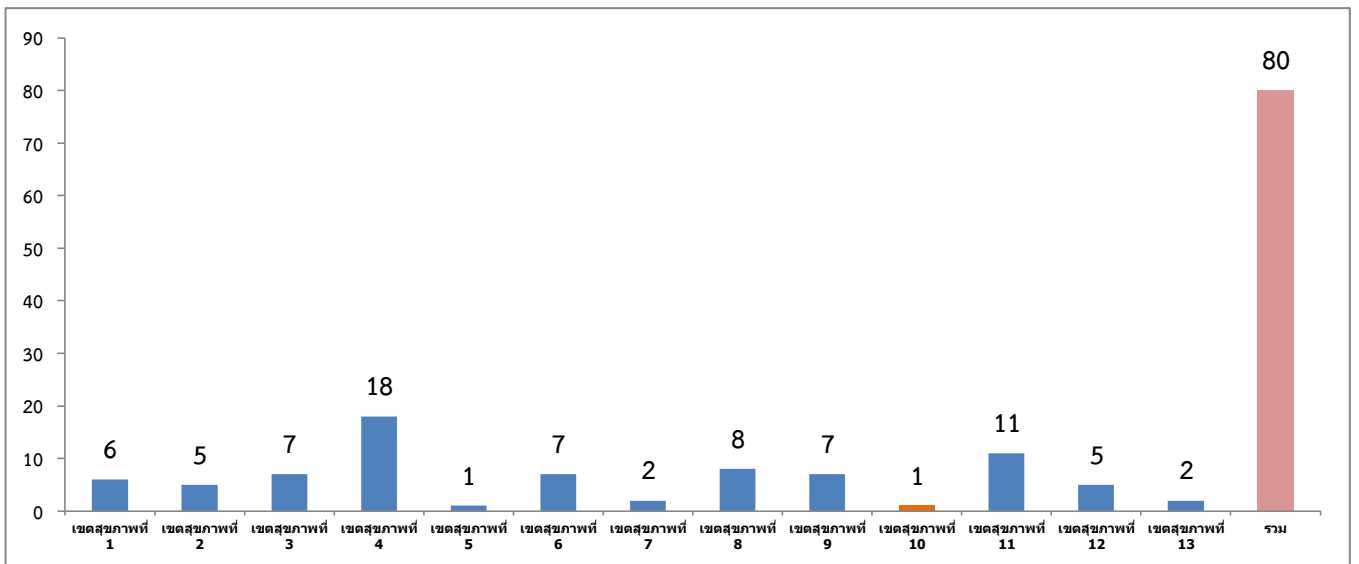
แผนภูมิที่ 2 จำนวนหน่วยบริการที่มีสถานะเป็น HLO เปรียบเทียบรายเขตสุขภาพ และประเทศ

ที่มา : ศูนย์รวมข้อมูลและกิจกรรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของประเทศไทย HLO/HLC Hub วันที่ 30 กันยายน 2566

1.1.3 จำนวนหน่วยบริการที่มีสถานะเป็น Pre-HLO พบว่า เขตสุขภาพที่ 10 มีหน่วยบริการที่มีสถานะเป็น Pre-HLO ทั้งสิ้น จำนวน 1 แห่ง เมื่อเปรียบเทียบผลผลิต/ผลลัพธ์ระดับ(Comparisons) กับเขตสุขภาพ พบว่า เขตสุขภาพที่ 10 อยู่ในลำดับที่ 11 เท่ากับเขตสุขภาพที่ 5 และต่ำกว่าเขตสุขภาพที่ 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12 และ 13 ดังแผนภูมิที่ 3

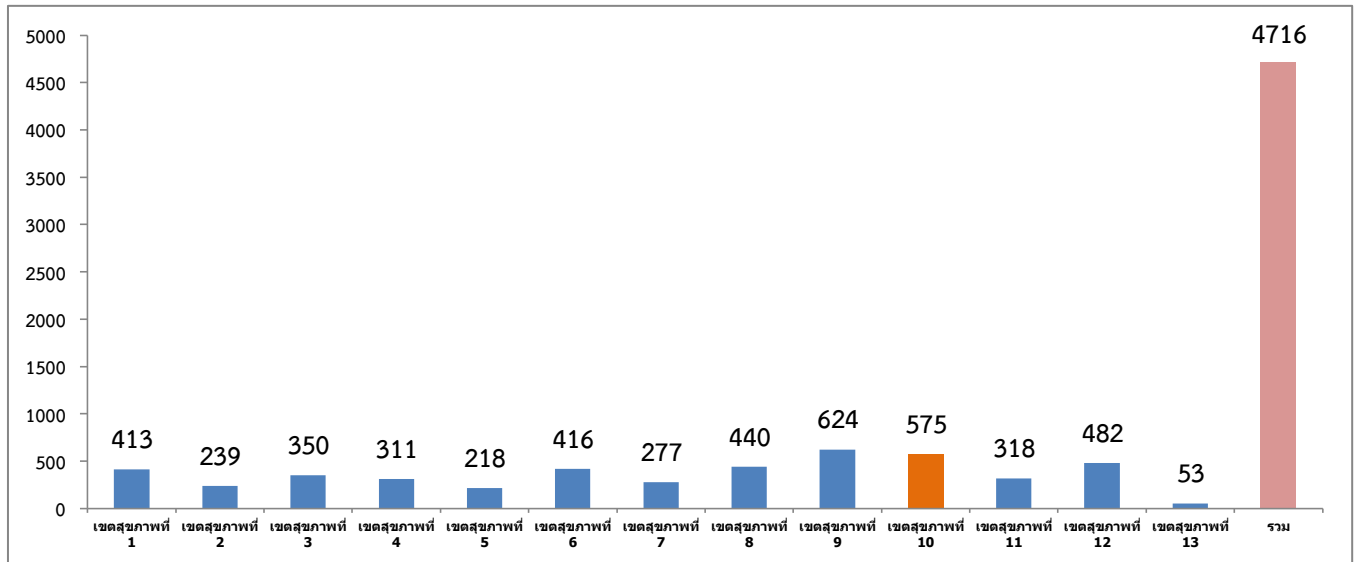
แผนภูมิที่ 3 จำนวนหน่วยบริการที่มีสถานะเป็น Pre-HLO เปรียบเทียบรายเขตสุขภาพ และประเทศ

ที่มา : ศูนย์รวมข้อมูลและกิจกรรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของประเทศไทย HLO/HLC Hub วันที่ 30 กันยายน 2566

1.1.4 จำนวนหน่วยบริการที่ยังไม่ทำแบบประเมิน พบว่า เขตสุขภาพที่ 10 มีหน่วยบริการที่ยังไม่ทำแบบประเมิน ทั้งสิ้น จำนวน 575 แห่ง เมื่อเปรียบเทียบผลผลิต/ผลลัพธ์ระดับ (Comparisons) กับเขตสุขภาพ พบว่า เขตสุขภาพที่ 10 อยู่ในลำดับที่ 2 รองจากเขตสุขภาพที่ 9 และสูงกว่าเขตสุขภาพที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12 และ 13 ดังแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 จำนวนหน่วยบริการที่ยังไม่ทำแบบประเมิน เปรียบเทียบรายเขตสุขภาพ และประเทศ

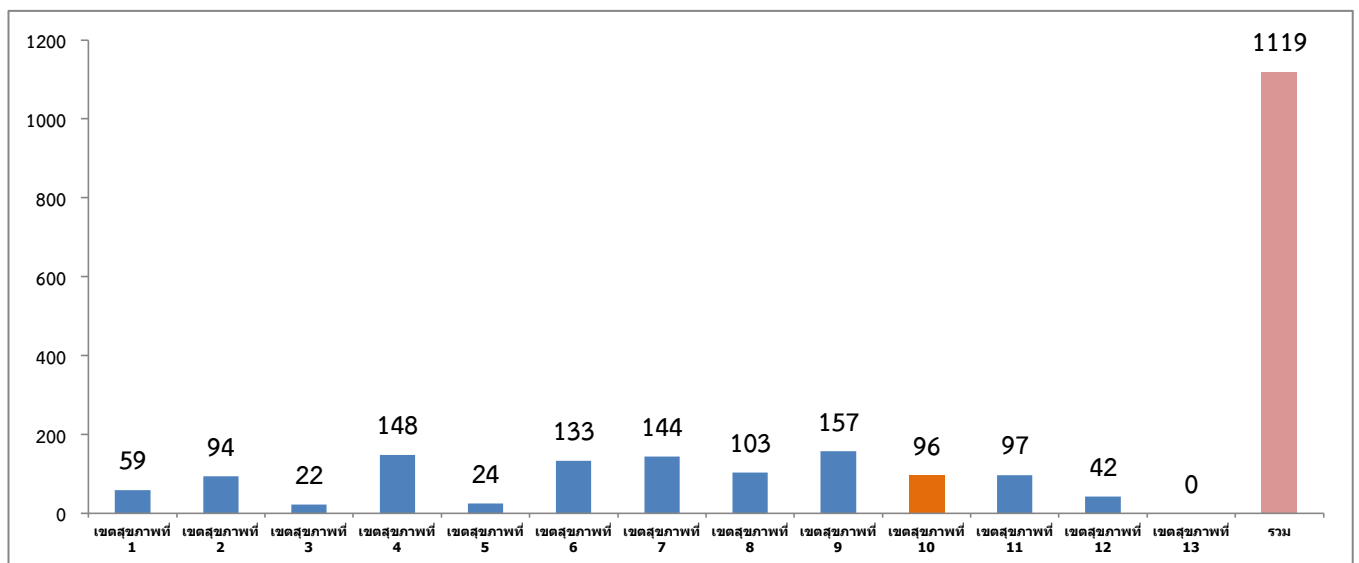

ที่มา : ศูนย์รวมข้อมูลและกิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพของประเทศไทย HLO/HLC Hub วันที่ 30 กันยายน 2566

1.1.5 จำนวนหน่วยบริการที่ทำตามเส้นทางสู่องค์กรและชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพครบ

10 ขั้นตอน พบว่า เขตสุขภาพที่ 10 มีหน่วยบริการที่ทำตามเส้นทางสู่องค์กรและชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพครบ 10 ขั้นตอน ทั้งสิ้น จำนวน 96 แห่ง เมื่อเปรียบเทียบผลผลิต/ผลลัพธ์ระดับ (Comparisons) กับเขตสุขภาพ พบว่า เขตสุขภาพที่ 10 อยู่ในลำดับที่ 7 ต่ำกว่าเขตสุขภาพที่ 4,6,7,8,9 และ 11 และสูงกว่าเขตสุขภาพที่ 1, 2, 3, 5, 12 และ 13 ดังแผนภูมิที่ 5

แผนภูมิที่ 5 จำนวนหน่วยบริการที่ทำตามเส้นทางสู่องค์กรและชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพ 10 ขั้นตอน เปรียบเทียบรายเขตสุขภาพ และประเทศ

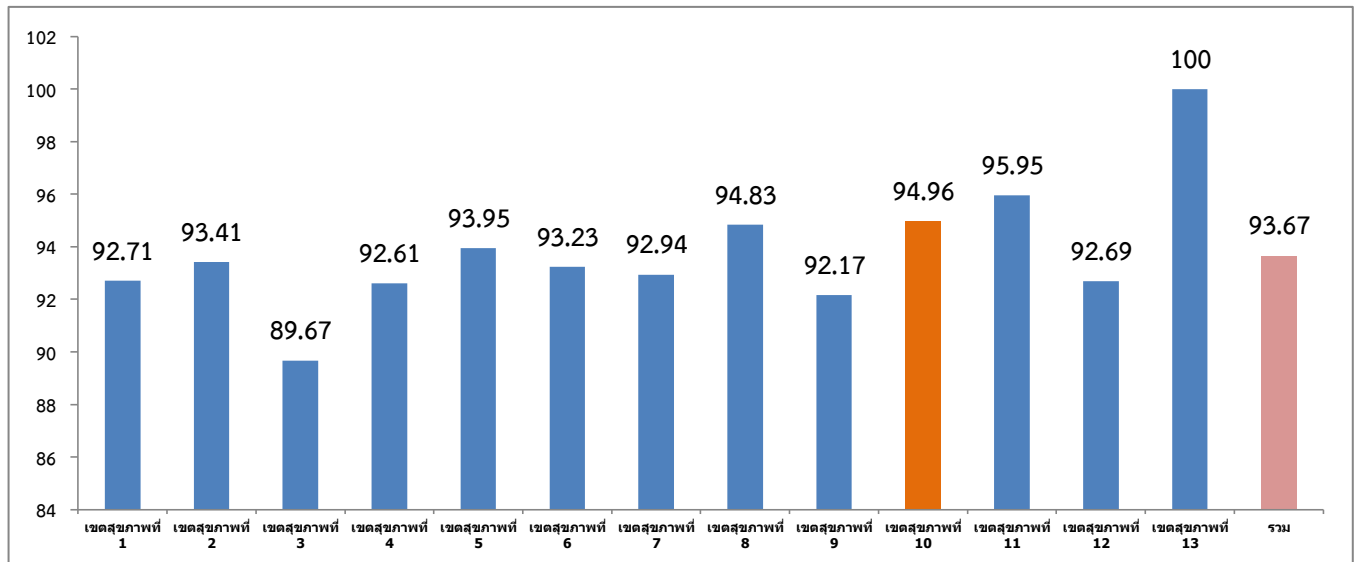

ที่มา : ศูนย์รวมข้อมูลและกิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพของประเทศไทย HLO/HLC Hub วันที่ 30 กันยายน 2566

1.1.6 สัดส่วนประชากรที่มี HL เพียงพอ พบว่า เขตสุขภาพที่ 10 มีสัดส่วนประชากรที่มี HL เพียงพอ ทั้งสิ้น ร้อยละ 94.96 สูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนด (เป้าหมายในปี 2566 ร้อยละ 70) เมื่อเปรียบเทียบผลผลิต/ผลลัพธ์ระดับ (Comparisons) กับเขตสุขภาพ พบว่า เขตสุขภาพที่ 10 อยู่ในลำดับที่ 3 ต่ำกว่าเขตสุขภาพที่ 11, 13 และสูงกว่าเขตสุขภาพที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12 ดังแผนภูมิที่ 6

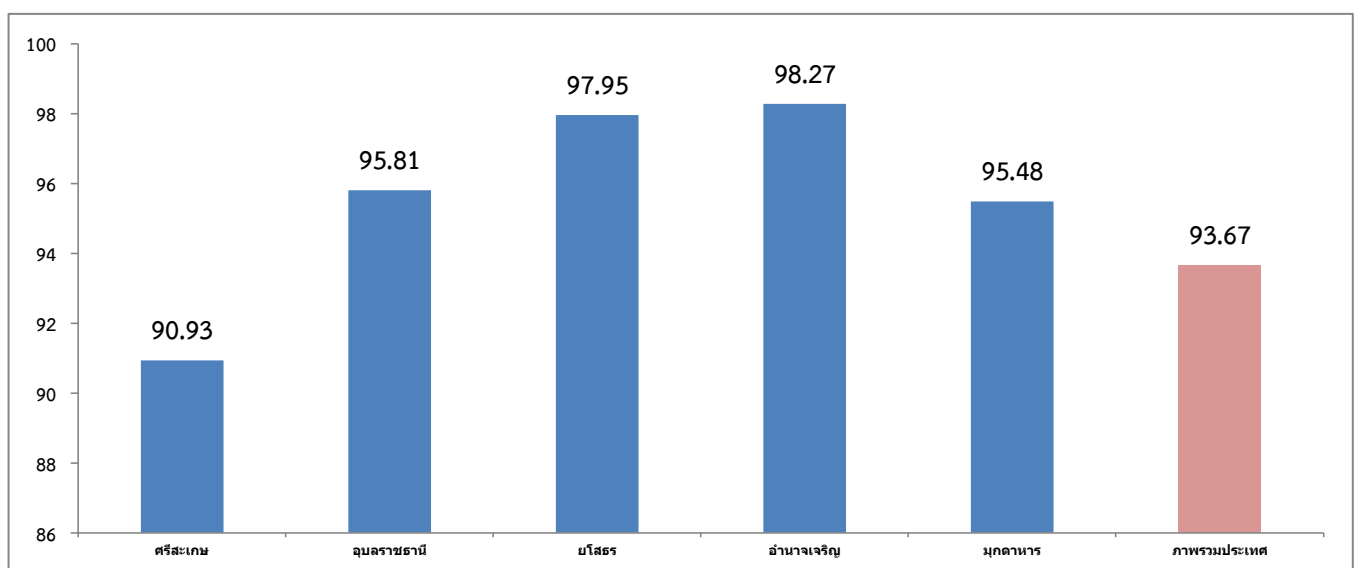
เมื่อเปรียบเทียบรายจังหวัด พบว่า จังหวัดอำนาจเจริญ มีสัดส่วนประชากรที่มี HL เพียงพอ มากที่สุด รองลงมา คือ จังหวัดยโสธร อุบลราชธานี มุกดาหาร และศรีสะเกษ ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ 7

แผนภูมิที่ 6 สัดส่วนประชากรที่มี HL เพียงพอ เปรียบเทียบรายเขตสุขภาพ และประเทศ

ที่มา : ศูนย์รวมข้อมูลและกิจกรรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของประเทศไทย HLO/HLC Hub วันที่ 30 กันยายน 2566

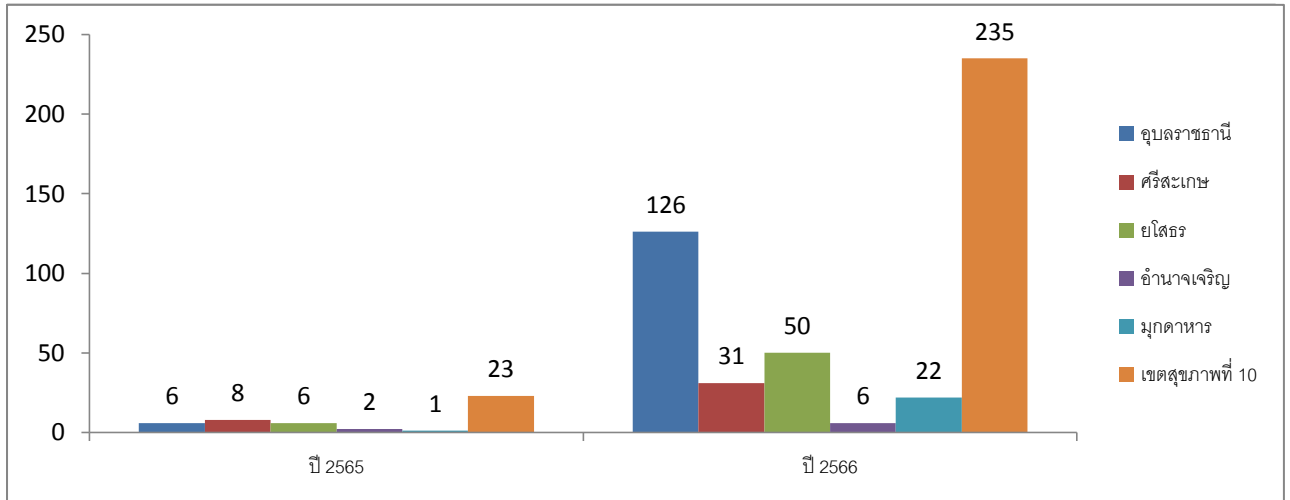
แผนภูมิที่ 7 สัดส่วนประชากรที่มี HL เพียงพอ เปรียบเทียบรายจังหวัด

ที่มา : ศูนย์รวมข้อมูลและกิจกรรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของประเทศไทย HLO/HLC Hub วันที่ 30 กันยายน 2566

1.2 ผลผลิต/ผลลัพธ์ ระดับ T (Trends) แนวโน้ม พบว่า จำนวนหน่วยบริการที่ประเมินเป็น HLO ในปีงบประมาณ 2566 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากปีงบประมาณ 2565 จาก 23 แห่ง เป็น 235 แห่ง โดยแนวโน้มเพิ่มมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี รองลงมา จังหวัดยโสธร จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดอำนาจเจริญ ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ 8

แผนภูมิที่ 8 จำนวนหน่วยบริการที่ประเมินเป็น HLO รายจังหวัด เปรียบเทียบปี 2565-2566

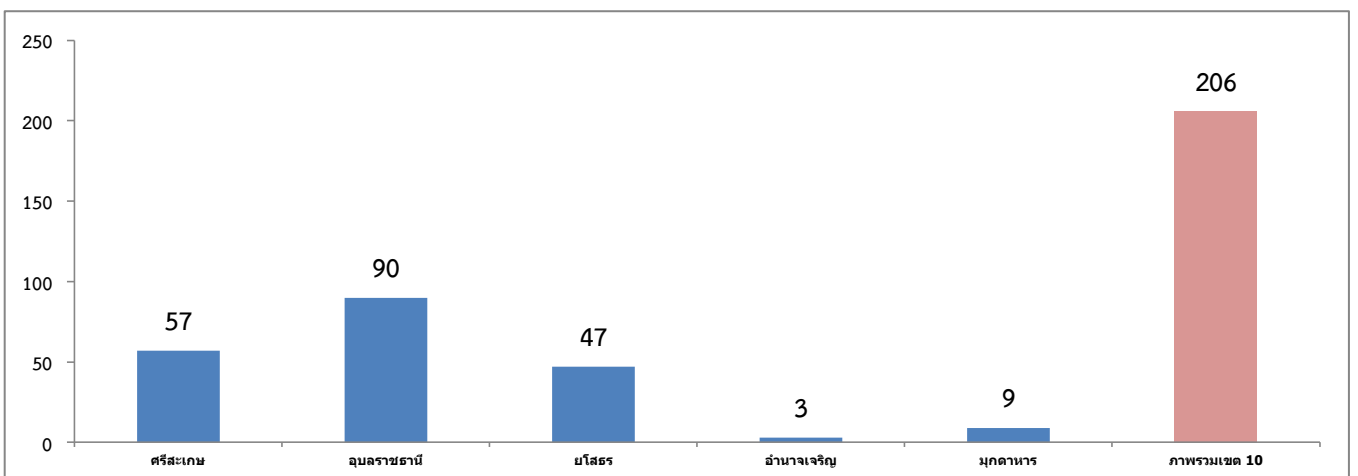

ที่มา : ศูนย์รวมข้อมูลและกิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพของประเทศไทย HLO/HLC Hub วันที่ 30 กันยายน 2566

1.3 ผลผลิต/ผลลัพธ์ระดับ Le (Level) ของผลการดำเนินการในปัจจุบัน

1.3.1 จำนวนชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพ ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 (ฐานข้อมูล : ศูนย์รวมข้อมูลและกิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพของประเทศไทย HLO/HLC Hub) จำนวนชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพ เขตสุขภาพที่ 10 รวมทั้งสิ้น 206 แห่ง ซึ่งสูงกว่าค่าเป้าหมายสะสมที่กำหนดในปี 2566 คือ 100 แห่ง โดยจำนวนชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพ มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี รองลงมาจังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดยโสธร จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดอำนาจเจริญ ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ 9

แผนภูมิที่ 9 จำนวนชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพ เปรียบเทียบรายจังหวัด

ที่มา : ศูนย์รวมข้อมูลและกิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพของประเทศไทย HLO/HLC Hub วันที่ 30 กันยายน 2566

1.3.2 องค์ประกอบของชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพและประเด็นพัฒนาในพื้นที่ พบว่า เขตสุขภาพที่ 10 องค์ประกอบของชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพ องค์ประกอบที่ 5 เรื่อง ท่านได้รับการตรวจสุขภาพในสถานที่แห่งนี้ อย่างน้อย 1 ครั้ง ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา มีค่าคะแนนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับองค์ประกอบอื่น อยู่ที่ร้อยละ 93.4 รองลงมา คือองค์ประกอบที่ 2 เรื่อง ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีส่งเสริมสุขภาพในสถานที่แห่งนี้ อย่างน้อย 1 ครั้ง ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา ร้อยละ 95.6 **ส่วนระดับความรู้ด้านสุขภาพ การเข้าถึงข้อมูลและการบริการสุขภาพในชุมชน** พบว่า เขตสุขภาพที่ 10 เรื่อง เมื่อท่านเองต้องการซื้อยา เครื่องสำอาง สมุนไพร อาหารเสริม หรือสินค้าหรือบริการเกี่ยวกับสุขภาพที่ออกมาใหม่ๆ มีค่าคะแนนน้อยที่สุด ร้อยละ 78.7 เมื่อเทียบกับการเข้าถึงข้อมูลด้านอื่นๆ ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพ เปรียบเทียบรายจังหวัด

	การประเมิน	มุกดาหาร (ร้อยละ)	ยโสธร (ร้อยละ)	ศรีสะเกษ (ร้อยละ)	อำนาจเจริญ (ร้อยละ)	อุบลราชธานี (ร้อยละ)	ภาพรวมเขต 10 (ร้อยละ)
องค์ประกอบของชุมชนรอบรู้ด้านสุขภาพ							
1	ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา ท่านรับรู้ปัญหาสุขภาพของคนในสถานที่แห่งนี้ อย่างต่อเนื่อง	98.3	98.1	92.2	99.6	98.0	96.3
2	ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีส่งเสริมสุขภาพในสถานที่แห่งนี้ อย่างน้อย 1 ครั้ง	97.9	97.2	91.4	99.1	97.7	95.6
3	ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา ท่านเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในสถานที่แห่งนี้ อย่างน้อย 1 ครั้ง	98.3	95.9	92.2	98.3	98.3	95.7
4	สถานที่แห่งนี้ มีป้ายและจุดต่าง ๆ ที่ทำให้ท่านมีความรู้ใหม่ ๆ ในการป้องกันโรคและทำให้สุขภาพร่างกายแข็งแรงอยู่เสมอ	98.6	97.6	93.9	99.1	98.1	96.7
5	ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา ท่านได้รับการตรวจสุขภาพในสถานที่แห่งนี้ อย่างน้อย 1 ครั้ง	94.2	92.9	89.6	97.8	97.8	93.4
ระดับความสามารถของบุคคลในการเข้าถึงข้อมูลและการบริการสุขภาพในชุมชน (ระดับความรู้ด้านสุขภาพ)							
1	เมื่อท่านประสบหรือพบเห็นผู้ประสบกับเหตุการณ์หรืออุบัติเหตุฉุกเฉิน	94.3	98.8	90.0	97.0	95.1	94.6
2	เมื่อเกิดการระบาดของโรคติดต่อ เช่น โรคไข้หวัดใหญ่ โรคท้องร่วง โควิด - 19 หรือต้องการรู้เกี่ยวกับโรคไม่ติดต่อ โรคความดัน โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือด วัณโรค	96.3	98.3	94.0	98.7	98.2	96.7
3	เมื่อท่านต้องการดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง มีจิตใจที่ร่าเริงแจ่มใส และไม่ป่วยเป็นโรคได้ง่าย	98.3	99.0	96.9	100.0	98.9	98.3
4	เมื่อท่านเองต้องการซื้อยา เครื่องสำอาง สมุนไพร อาหารเสริม หรือสินค้าหรือบริการเกี่ยวกับสุขภาพที่ออกมาใหม่ ๆ	71.1	83.9	73.0	81.4	83.0	78.7

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. ด้านการสนับสนุนนโยบาย : ผู้นำองค์กรให้ความสำคัญ ประกาศนโยบายและถ่ายทอดให้เจ้าหน้าที่/ภาคีเครือข่ายรับรู้และสนับสนุนการจัดบริการและสร้างสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ด้านสุขภาพ
๒. ด้านกำลังคน : มีการส่งเสริมสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่พัฒนาความรู้ในทุกๆด้าน และปลูกฝังให้เจ้าหน้าที่เป็นมิตรและมีจิตให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ รับฟังข้อเสนอและนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น
๓. ด้านการเข้าถึงข้อมูลและบริการ : มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย หลากหลายช่องทางเพื่อสื่อสารข้อมูลถึงผู้ใช้บริการอย่างรวดเร็วและถูกต้อง เกิดการดูแลผู้ป่วยแบบมีส่วนร่วม
๔. ด้านการสนับสนุนองค์ความรู้ : มีการสนับสนุนข้อมูลวิชาการแก่พื้นที่ มีทีมพี่เลี้ยงให้คำปรึกษา
๕. ด้านการติดตามประเมินผล : มีการลงพื้นที่ร่วมทำงานกับผู้รับผิดชอบงานระดับจังหวัด ทั้งแบบ Online และ Onsite สรุปผลการดำเนินงานส่งให้ผู้บริหารรับทราบ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
๖. มีกิจกรรมการยกย่องเชิดชูเกียรติ : เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่

ปัญหาอุปสรรค

๑. การเปลี่ยนผู้รับผิดชอบงานระดับจังหวัดทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง หยุดชะงัก
๒. รพ.สต. บางส่วนมีการถ่ายโอนไป สังกัด อบจ.
๓. พื้นที่ไม่เข้าใจการใช้งานในระบบ สาสุข อุ้มใจ ทำให้ไม่สามารถขึ้นสถานะ HLO ได้
๔. การเชื่อมต่อกับภาคีเครือข่ายภายนอกที่เกี่ยวข้อง ยังไม่ครอบคลุม
๕. อบจ. ยังไม่เห็นความสำคัญในการดำเนินงาน สาสุขอุ้มใจ

โอกาสพัฒนา

๑. ส่วนกลางควรมีการถ่ายทอดตัวชี้วัดและองค์ความรู้ที่ Update ให้ผู้รับผิดชอบงานฯ ในรูปแบบ On site เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน
๒. สนับสนุน สื่อ HLO ให้กับพื้นที่
๓. ประชาสัมพันธ์และกระตุ้นให้ Platform สาสุข อุ้มใจ ให้เป็นที่รู้จักของประชาชน
๔. บูรณาการกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง อย่างต่อเนื่อง

ข้อคิดที่ได้รับ

ผลของการพัฒนาใดๆ ย่อมประเมินได้จากผลงานเชิงประจักษ์ที่ส่งผลต่อสุขภาพของพี่น้องประชาชน ที่นับวันจะได้รับการตอบรับและร่วมมือมากยิ่งขึ้น สุขภาพดีของประชาชน ประชาชนต้องร่วมสร้าง สาธารณสุขเป็นผู้สนับสนุน ภาคีเครือข่ายร่วมเสริมความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ตลอดไป